

maa for at forrente dem have dem anbragt ude i Form af Veksler eller Kassekredit o. s. v., og naar de Folk, der eje Pengene, ville have dem i Løbet af nogle Timer eller Dage, er det ikke Banken muligt at skaffe dem, medmindre der lige ved Siden af er enten en Statskasse eller andre Banker, der kunne hjælpe den. Men vi have saa tidt set, at der ganske uberegtiget er rendt Storm mod en Bank, hvor det har vist sig at være blind Alarm, og noget lignende var Tilfældet her. Vi saa, at Grundejerbanken var kommen i en skæv Stilling ved sin Forbindelse med det franske Marked, da den ikke kunde faa sine Papirer indførte paa Børsen i Paris, og Børsspekulanterne fik Kurserne til at gaa ned. Vi saa den Nervøsitet, der opstod, og vi troede, at Uroen skyldtes, at der var rendt Storm imod Banken uden nogen egentlig Grund. Vi troede, det gjaldt om at skabe Ro ved at garantere, at enhver kunde faa sit, hvorimod Banken, hvis vi ikke garanterede, maatte standse sine Betalinger og ikke kunde fortsætte. Dette var altsaa vort Motiv, at vi vilde skaffe Ro og Tryghed i alle Forhold. Det var ikke absolut for at sikre Sparerne, men for at hjælpe en Bank, der var kommen i en skæv Stilling, og saa fordi det ikke vilde se godt ud overfor Udlandet og udenlandske Kreditorer, om de med nogen Ret kunde se skævt til danske Pengeforhold. Derfor gik vi med til Garantien. Havde vi vidst, at en af disse Banker havde et Underskud paa 7 Mill. Kr. og nærmest havde drevet Svindel, havde vi sikkert ikke garanteret. Men vi gjorde det, og vi gjorde det alle, og for saa vidt fortryder jeg det altsaa ikke. Ministeren kunde ikke vide, hvordan det rette Forhold var. De ledende Banker kunde maaske vide det. Privatbanken kunde maaske vide det, naar den havde 15 Mill. Kr. til gode hos Detailhandlerbanken, og den skulde maaske have oplyst, at denne Bank ikke kunde reddes. Privatbanken kan have noget Ansvar, men Finansministeren kunde ikke vide det, og vi heller ikke. Skal der rettes Kritik imod nogen, maa den rettes imod de Banker, som kunde vide det. Maaske ogsaa Nationalbanken kunde eller burde have vidst det, men jeg gentager, vi kunde ikke se, at der var Fare, og Finansministeren heller ikke. Og saa siger jeg: Var der den Gang kommet Forslag om at drage andre Banker i Jylland, Sjælland eller Fyn med ind under Garantien, og Finansministeren havde gjort det i den

bedste Mening, ja, da var vi vel ogsaa gaaede med til det. Af hvad Grund det ikke skete, hvorfor Vilhelm Lassen ikke kom med sit Forslag, det vide vi ikke, og det synes jeg, vi ere afskaarne fra at kritisere, fordi Manden ikke kan udtale sig. Men denne Garanti, som blev ydet for Den lille Laanekasse og Nibe og Fredericia Banker, kom altsaa ikke frem. Derimod saa vi, at de ledende Banker garanterede. Det er altsaa ikke Rigsdagen eller Bankkomiteen, der har garanteret, men det var de 5 ledende Banker, der garanterede baade for Nibe og Fredericia Banker og Den lille Laanekasse.

Nu er Forholdet jo det, at disse 5 Banker komme og ville have os til at staa bagved. Ja, var de komne den Gang, havde vi maaske gjort det. Nu er det altsaa noget andet. Nu vide vi, at Nibe Bank var fallit, og at Fredericia Bank ogsaa var insolvent. Om Den lille Laanekasse ogsaa var det, skal jeg ikke kunne sige, men den var i alt Fald lige paa Grænsen. Havde vi vidst det den Gang, var vi maaske heller ikke gaaede med. Men jeg forudsætter som givet og siger — det modsatte vilde være en Fornærmelse imod Vilhelm Lassen —, at han kunde ikke vide, at disse Banker i Virkeligheden var helt insolvente. Derfor maatte man gaa ud fra, at de kunde reddes. Nu har det vist sig, at de, navnlig Nibe Bank, maatte have standset alligevel, og de kunde være glade ved, at her var en Løjlighed til at faa Garanti. Nu er det altsaa saaledes, at de 5 Hovedbanker i København have overtaget denne Garanti, og Spørgsmaalet er saa: Ere vi nu forpligtede til at anerkende den? Ja, hvis vi ikke havde faaet Oplysning om, at de ledende Banker paa saa mange Maader have udnyttet os, saa havde vi vel i alt Fald følt os moralsk forpligtede til at være med. Jeg vil bruge et Billede overfor de Herre. Hvis der kom en Mand til en af os Medlemmer her i Rigsdagen og sagde: Vil du kautionere for en Mand her i København for at redde ham, da han er kommen i en vanskelig Stilling uden Skyld? da vilde man maaske svare: Ja, det vil jeg nok. Vil du maaske ogsaa, hvis det forlanges, garantere for en Mandovre i Jylland under lignende Forhold? Ja, det vil jeg vel nok. Men nu glemmer den vedkommende at faa Underskrift paa det sidste. Saa kommer han næsten et Aar efter og vil have Underskriften, men nu vide vi, at Forholdet er det, at den Mand er alligevel fallit, og at hvis vi